A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2013. szeptember 16.*

„Verseny — Kartellek — A fürdőszobai szerelvények és felszerelések belga, német, francia, olasz, holland és osztrák piaca — Az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének megsértését megállapító határozat — Az áremelések összehangolása és érzékeny kereskedelmi információk cseréje — A jogsértő magatartás betudhatósága — Bírságok — A 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás — A jogsértés súlya — Együtthatók — Enyhítő körülmények — Gazdasági válság — A nagykereskedők által gyakorolt nyomás — A 2002. évi engedékenységi közlemény — A bírság összegének csökkentése — Jelentős hozzáadott érték”

A T-411/10. sz. ügyben,

a **Laufen Austria AG** (székhelye: Wilhelmsburg [Ausztria], képviselik: E. Navarro Varona és L. Moscoso del Prado González ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik kezdetben: F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis és F. Castilla Contreras, később: F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis és F. Jimeno Fernández, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/39092 – „fürdőszobai szerelvények és felszerelések”-ügy) 2010. június 23-án hozott C(2010) 4185 végleges bizottsági határozat részleges megsemmisítése iránt benyújtott kérelme, és a felperessel szemben e határozatban kiszabott bírság összegének csökkentése iránt benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe (előadó) és M. van der Woude bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. március 6-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: spanyol.

Ítéletet[1]

[omissis]

Az eljárás és a felek kérelmei

28 A felperes a Törvényszék Hivatalához 2010. szeptember 8-án benyújtott keresetlevelével megindította a jelen keresetet.

29 A Törvényszék (negyedik tanács) az előadó bíró jelentésére tekintettel úgy döntött, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt, és a Törvényszék eljárási szabályzatának 64. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket tett fel a feleknek, akik e kérdésekre a kitűzött határidőn belül válaszoltak.

30 A Törvényszék a 2013. március 6-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait, valamint a Törvényszék által feltett írásbeli és szóbeli kérdésekre adott válaszait.

31 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– az őt érintő részében semmisítse meg a megtámadott határozat 1. és 2. cikkét;

– az általa kifejtett okok alapján vagy pedig bármely más, a Törvényszék által meghatározott okból csökkentse a vele szemben mind egyedileg, mind a Roca Sanitarióval egyetemlegesen kiszabott bírság összegét;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

32 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

[omissis]

A– *A megtámadott határozat részleges megsemmisítése iránti kérelmekről*

[omissis]

6. A felperes együttműködésére vonatkozó, hatodik jogalapról

[omissis]

1 — A jelen ítéletnek csak azok a pontjai kerülnek ismertetésre, amelyek közzétételét a Törvényszék hasznosnak tartja.

a) *A 2002. évi engedékenységi közlemény alkalmazása során elkövetett nyilvánvaló mérlegelési hibáról és a bizalomvédelem elvének megsértéséről*

218 A felperes úgy érvel, hogy a Bizottság megsértette a bizalomvédelem elvét, és a 2002. évi engedékenységi közlemény alkalmazása során hibát követett el azáltal, hogy a megtámadott határozatban eltörölte a bírság azon feltételes csökkentését, amelyet az említett közlemény alapján a 2006. december 8-i levélben közöltek a Roca-csoporttal. E tekintetben a felperes egyrészről lényegében előadja, hogy amennyiben a Törvényszék azt állapítaná meg, hogy a felperes a Roca Sanitarióval és a Roca France-szal egy gazdasági egységet képezett, a vele szemben kiszabott bírságot illetően figyelembe kellene venni a Roca France által benyújtott, bírságcsökkentésben való részesülés iránti kérelem értékelésekor a Bizottság által elkövetett hibákat. Másrészről a felperes több olyan hibára is hivatkozik, amelyet a Bizottság azon információk értékelésekor követett el, amelyeket a Roca France nyújtott be a 2002. évi engedékenységi közlemény alapján bírságcsökkentésben való részesülés iránti kérelmének alátámasztására.

219 A Bizottság vitatja a felperes érveinek megalapozottságát.

220 Azon kérdés vizsgálata, hogy a Bizottság megsértette-e a bizalomvédelem elvét, és hibát követett-e el a 2002. évi engedékenységi közlemény alkalmazásakor, előfeltételezi azon előzetes kérdés vizsgálatát, hogy az Ausztriában elkövetett jogsértésben részt vevő felperes kizárólag azon leányvállalat testvér-leányvállalata minőségében, amely a Franciaországban elkövetett jogsértésben vett részt, és e címen bírságcsökkentésben való részesülés iránti kérelmet nyújtott be, igényelhet-e ezen közlemény alapján ilyen csökkentést.

221 E tekintetben a felperes a Törvényszék által a tárgyaláson feltett kérdésekre válaszolva lényegében úgy érvelt, hogy az egyetlen vállalkozás fogalma magában foglalja, hogy a 2002. évi engedékenységi közleményből eredő bármilyen előnyből részesülnie kell minden olyan társaságnak, amely ezen egyetlen vállalkozás részét képezi. A Bizottság vitatta a felperes érveinek megalapozottságát.

222 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a 2002. évi engedékenységi közleményben meghatározta azon feltételeket, amelyek teljesülése esetén a kartellel kapcsolatos vizsgálat során a Bizottsággal együttműködő vállalkozások mentesülhetnek az általuk egyébként megfizetendő bírság alól, illetve a bírság összegének csökkentésében részesülhetnek.

223 A 2002. évi engedékenységi közleménynek a 8–19. pontot magában foglaló A. pontja azokra a feltételekre vonatkozik, amelyek teljesülése esetén valamely vállalkozás bírságmentességben részesülhet, míg a 20–27. pontot magában foglaló B. pont azokra a feltételekre vonatkozik, amelyek teljesülése esetén egy ilyen vállalkozás a bírság összegének csökkentésében részesülhet.

224 A 2002. évi engedékenységi közlemény 20. pontja értelmében „[a]zok a vállalkozások, amelyek nem felelnek meg a [bírságmentesség elnyerése] feltételeinek, jogosultak lehetnek annak a bírságnak a csökkentésére, amelyet egyébként kiszabtak volna”.

225 A 2002. évi engedékenységi közlemény 21. pontja úgy rendelkezik, hogy „[a]nnak érdekében, hogy [a bírság összegének az említett közlemény 20. pontja szerinti csökkentésére] jogosultságot szerezzen, a vállalkozásnak a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania a feltehető jogsértésre vonatkozó olyan bizonyítékait, amelyek jelentős hozzáadott értéket képviselnek a Bizottságnak már rendelkezésére álló bizonyítékok értékéhez képest, és véget kell vetnie a feltehető jogsértésben való részvételének nem később, mint a bizonyíték benyújtása időpontjában”.

226 A fentiekből következik, hogy a 2002. évi engedékenységi közlemény B. pontja szerinti bírságcsökkentésben az a vállalkozás részesülhet, amely ezt kéri, és a feltételezett jogsértésre vonatkozóan jelentős hozzáadott értékkel bíró bizonyítékokat szolgáltat a Bizottságnak.

227 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy főszabály szerint kizárólag a bírságcsökkentésben való részesülés iránti kérelmet benyújtó vállalkozás (a továbbiakban: kérelmező), valamint adott esetben azon jogalanyok részesülhetnek e címen a bírság összegének csökkentésében, amelyek nevében e kérelmet benyújtották, és amelyek a Bizottsággal együttműködnek.

228 Ezenkívül ki kell emelni, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint, amikor az anyavállalat ténylegesen nem vett részt a kartellben, és felelőssége kizárólag leányvállalatának az említett kartellben való részvételén alapul, az anyavállalat felelőssége nem haladhatja meg leányvállalatának felelősségét (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-382/06. sz., Tomkins kontra Bizottság ügyben 2011. március 24-én hozott ítéletének [EBHT 2011., II-1157. o.] 38. pontját, amelyet fellebbezés keretében helybenhagyott a Bíróság C-286/11. P. sz., Bizottság kontra Tomkins ügyben 2013. január 22-én hozott ítéletének 39. pontja). E körülmények között, amikor az anyavállalat felelőssége kizárólag a kartellben részt vevő leányvállalatának felelősségéből származik, az anyavállalatnak is részesülnie kell a leányvállalatnak azt követően nyújtott bírságösszeg-csökkentésben, hogy ez utóbbi a 2002. évi engedékenységi közlemény alapján kérelmet nyújtott be.

229 A Bizottság viszont nem köteles kiterjeszteni a 2002. évi engedékenységi közlemény alapján kérelmet benyújtó első leányvállalatnak nyújtott bírságösszeg-csökkentést egy másik leányvállalatra (a továbbiakban: testvér-leányvállalat) kizárólag azon oknál fogva, hogy a fenti 62. és 63. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében közös anyavállalatukkal együtt egyetlen vállalkozáshoz tartoznak. Az anyavállalat felelősségével ellentétben ugyanis, amely a fenti 228. pontban hivatkozott körülmények között tisztán származékos, járulékos és a leányvállalatának felelősségétől függő felelősség keretében vizsgálandó (lásd ebben az értelemben a fenti 228. pontban hivatkozott Bizottság kontra Tomkins ügyben hozott ítélet 39. pontját), a leányvállalat felelőssége nem származtatható a testvér-leányvállalat felelősségéből, mivel e felelősség a kartellben való saját részvételéből ered. E körülmények között a testvér-leányvállalat csak akkor részesülhet az ugyanazon vállalkozáshoz tartozó másik leányvállalat kérelmére nyújtott bírságösszeg-csökkentésben, ha egyrészről a bírságcsökkentésben való részesülés iránti kérelmet az említett testvér-leányvállalat nevében is benyújtották, másrészről pedig e testvér-leányvállalat ténylegesen együttműködött a Bizottsággal. E helyzet tehát különbözik attól, amikor az anyavállalat saját és leányvállalatai nevében bírságcsökkentésben való részesülés iránti kérelmet nyújt be, mivel ebben a helyzetben a fenti 62. és 63. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében a vállalkozást alkotó valamennyi társaság köteles a Bizottsággal együttműködni.

230 A jelen ügyben a megtámadott határozat (1288) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a Roca France 2006. január 17-én bírságcsökkentésben való részesülés iránti kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz. A Bizottság e kérelemre válaszul a 2006. december 8-i levelében a 2002. évi engedékenységi közlemény alapján a Roca-csoport esetében a bírság összegét feltételesen csökkentette (a megtámadott határozat (1289) preambulumbekezdése). A Bizottság a bizonyítékok újbóli vizsgálatát követően a lényegében a megtámadott határozat (1291)–(1293), (1295), (1299) és (1300) preambulumbekezdésében kifejtett okokból az említett határozatban megtagadta az említett csoporttól a bírság összegének csökkentését.

231 E tekintetben az ügy irataiból egyértelműen kitűnik, hogy – annak ellenére, hogy a megtámadott határozatban használt kifejezések továbbra is kétséget hagyhattak a bírságcsökkentésben való részesülés iránti kérelem szerzőjét és a kérelem terjedelmét illetően – e kérelmet nem az egész Roca-csoport nevében nyújtották be, hanem azt a Roca France a saját nevében és a Laufen-csoport nevében nyújtotta be. E tekintetben azonban pontosítani kell, hogy az ügy említett irataiból egyértelműen kitűnik az is, hogy e kérelem ez utóbbi csoportot csak annyiban érintette, amennyiben annak franciaországi tevékenységeit a Roca France keretébe integrálták. Ezenkívül, amint a megtámadott határozat (1291) és (1293) preambulumbekezdéséből kitűnik, a Roca France által benyújtott információk kizárólag a kerámiaárukat illetően Franciaországban 2004-ben elkövetett jogsértésre vonatkoztak. Nem vitatott különösen, hogy az Ausztriában elkövetett jogsértést illetően semmilyen információt és semmilyen bizonyítékot nem nyújtottak be.

232 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az említett kérelmet nem a felperes nevében nyújtották be. Ugyanis, noha igaz, hogy a felperes az e kérelem által érintett Laufen-csoport részét képezi, meg kell állapítani, hogy az említett kérelem a Laufen-csoport franciaországi tevékenységeire vonatkozik, és a felperes a francia piacon nem tevékenykedik. Mindenesetre a felperes a 2002. évi engedékenységi közlemény alapján nem működött együtt a Bizottsággal. Ezen túlmenően a Roca France által szolgáltatott elemek egyáltalán nem érintették a felperes tevékenységeit, hanem a kerámiaárukat illetően Franciaországban 2004-ben elkövetett jogsértésre vonatkoztak.

233 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy mindenesetre a Bizottság nem sérthette meg a bizalomvédelem elvét, és nem is követhetett el hibát a 2002. évi engedékenységi közlemény alkalmazása során, mivel a fenti 230–232. pontban tett megállapításokra tekintettel a felperes esetében nem volt köteles a bírság összegét csökkenteni.

234 A fenti megfontolások összességére figyelemmel a jelen jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani annyiban, amennyiben az a 2002. évi engedékenységi közlemény alkalmazására vonatkozik, anélkül hogy meg kellene vizsgálni a felperesnek a fenti 218. pontban kifejtett többi érvét.

[omissis]

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Laufen Austria AG viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottság költségeit.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Kihirdetve Luxembourgban, a 2013. szeptember 16-i nyilvános ülésen.

Aláírások